

УДК 140.8

ПРОБЛЕМА СЕНСУ ЖИТТЯ

Студ. Н.А. Рощенко

Наук. керівник доц. А.В. Сакур

Київський національний університет технологій та дизайну

Питання про сенс життя – одна з традиційних проблем філософії, теології і художньої літератури, де вона розглядається переважно з точки зору визначення, в чому полягає найбільш гідний для людини сенс життя. Якщо звернутися до історії філософсько-етичного обґрунтування сенсу людського життя, то виявляється, що багато сучасних уявлень, теоретичних досліджень з цього питання в своїх обґрунтуваннях сходять до ідей минулого, наповнюючись конкретним змістом даного історичного часу, його культури.

Сенс життя можна визначити як стійку, домінуючу спрямованість моральної свідомості, що безпосередньо виявляється у соціальній діяльності особистості чи суспільної групи і має соціальну цінність. Сенс життя зумовлює провідні ціннісні орієнтації і стратегічні цілі як граничні підвалини вибору способу життя. Базою індивідуального вибору сенсу життя є відображення у свідомості людини об'єктивних основ людського буття, подолання суперечностей між вимогами суспільного ідеалу і змістом власної діяльності, суб'єктивними здумками і об'єктивними результатами і, нарешті, рівень розуміння і обґрунтування свого призначення і покликання, покладання цілей і перспективи власної життєдіяльності у контексті життя суспільства, соціальної групи, референтного оточення. Сенс не має початку і кінця, тут немає фінішу. Сенс може розкриватися в цілях, які ставить перед собою людина, сенс визначає її поведінку, її цілі, але він не тотожний цілям. Поняття «сенс» ширше. Воно існує априорно, ще до народження індивіда, на відміну від цілей, які формулюються і реалізуються вже безпосередньо особою, «пророслою» з індивіда. Необхідно також розрізняти поняття «сенс» і «реалізація сенсу». Вони співвідносяться так само, як поняття «людина» і «особа». Сенс життя один для всіх, він характеризує людину в цілому, як представника роду. Реалізацію сенсу життя вже визначає для себе особа, з її індивідуальністю і неповторністю. Тому коли говоримо про способи реалізації сенсу життя уніфікація неможлива – у кожного свій спосіб, свої цілі. Часто поняття «сенс» вживають замість «способу реалізації сенсу». Таку відмінність можна пояснити лінгвістичними складнощами, культурними особливостями людей, їх рівнем розвитку і т.п. Річ у тому, що безпосередньо сенс життя сформулювати не можна, він не укладається в словесно-логічну конструкцію. Якщо дати якийсь формулювання, то знайдеться безліч людей, які з нею не погодяться, або просто не зрозуміють. Мова (а разом з нею і мислення) стоять на варті повного взаєморозуміння. Як не дивно, але мислення кожної людини унікальне, воно схильне до впливу безлічі чинників, зокрема й ірраціональних, а формулювати результати мислення потрібно в уніфікованих словесно-символьних конструкціях, що, у свою чергу, трансформуючи індивідуальне, не дозволяє передати іншому той унікальний смисл, який розуміє-відчуває той, хто говорить. Саме тому кожний формулює сенс життя по-своєму.

Питання про сенс життя, що постає перед кожною людиною, що мислить, завжди має минуле — в історичному досвіді, і свою новину — у свідомості і самосвідомості конкретної історії і особистості.